

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 18

гр. Търговище, 13.01.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ в закрито заседание на тринадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ТАТЯНА Д. ДАСКАЛОВА

Членове: МАРИАНА Н. И.А
МИЛЕН ИВ. СТОЙЧЕВ

като разгледа докладваното от МАРИАНА Н. И.А Въззивно частно гражданско дело № 20233500500008 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 274 и сл. от ГПК.

Образувано е по частна жалба на Т. Г. Г., с ЕГН *****, с адрес в гр.В., ул.“Г.Р Д.“ 10, против Определение № 951/16.08.2022 г. на Районен съд Търговище - VII състав по ч.г.д. № 1038/2022 г.

С обжалваното определение Т. Г. Г. и „Леско“ ЕООД, ЕИК 125550889, гр.Търговище, са осъдени да заплатят да заплатят по сметка на РС-Търговище държавна такса по делото, в размер на 901.84 лв., на основание чл. 77 от ГПК във вр. с чл. 650, ал. 5 от ТЗ.

Считайки определението за неправилно, частният жалбоподател моли също да бъде отменено, излагайки следните съображения: Заповедта за изпълнение по чл. 417 ГПК не е влязла в сила, тъй като жалбоподателят, като длъжник по нея, все още не я е получил. За да присъди заплащането на д.такса, РСТ се е позовал на разпоредбата на чл. 650 ал. 5 от ТЗ, каквато разпоредба изобщо липсва, а чл. 650 ТЗ урежда мерките, които съдът по несъстоятелността може да разпорежи при опасност от разпиляване на имуществото на несъстоятелния длъжник и изобщо не касае присъждането на разноси; дори и да се приеме, предвид мотивите, че е допусната техническа грешка и съдът е имал предвид разпоредбата на чл. 620, ал. 5, пр.първо от ТЗ – то изводът на съда за дължимост на разноси е отново неправилен, тъй като

чл. 620 ТЗ урежда заплащането на такси и разноски във връзка с производството по несъстоятелност, както и по повод водене на иски за попълване масата на несъстоятелността. Чл. 620, ал. 3 от ТЗ изрично предвижда, че след откриване на производството по несъстоятелност, разноските се събират от масата на несъстоятелността, като за целта съдът може да разреши синдикът да извърши разпореждане по чл. 658, ал. 1, т. 8 от ТЗ, а съгласно чл. 620 ал. 5 от ТЗ по дело, което се води за попълване масата на несъстоятелността и по отменителен иск държавната такса не се внася предварително. Заповедното производство не е исково производство и по отношение на него не могат да се прилагат по аналогия разпоредбите на ГПК и ТЗ във връзка с исковите производства; счита, че не е налице и хипотезата на чл. 77 ГПК, посочена в определението на съда, по изложени съображения.

По жалбата е депозиран отговор от заявителя „Тузлушка гора“ ЕООД, ЕИК 125548831-в несъстоятелност, чрез синдика на дружеството, със становище за неоснователността, обуславящо оставянето ѝ без уважение. В отговора са изложени следните съображения: По приложението на чл. 620, ал. 5 от ТЗ е установена трайна съдебна практика, че дела за попълване на масата на несъстоятелността са не само тези, посочени в глава четиридесет и първа от ТЗ, но и всички дела, по които положителното за несъстоятелния длъжник решение, независимо от вида му, би довело до увеличаване и запазване на масата на несъстоятелността и до по-голяма степен на удовлетворяване на кредиторите, както и че изброяването на действията, чрез които се осъществява попълване на масата на несъстоятелността, не е изчерпателно. Исковите за попълване масата на несъстоятелността имат за цел вземанията на търговеца към трети лица да се включат в имуществото на несъстоятелния длъжник в производството по универсално принудително изпълнение, а законодателят не е направил разграничение относно способите, по които се попълва масата на несъстоятелния длъжник - по право или посредством допълнителни действия по събиране на вземанията на търговеца, за когото е открито производство по несъстоятелност. Необходимите условия за това са действието да е иницирано от синдика и същото да води до увеличаване масата на несъстоятелността, респективно по-голяма степен на удовлетворение на кредиторите на несъстоятелния длъжник (ч.т.д. № 139/09, ВКС, 2 ТО; ч.т.д. № 107/11, ВКС, 2 ТО; ч.т.д. № 123/11, ВКС, 2 ТО; ч.т.д. № 2413/16, ВКС, 1 ТО).

След извършената проверка по чл. 274 и сл. от ГПК, съдът констатира следното:

Жалбата е допустима, но неоснователна.

По фактите:

Производството по ч.гр.д. № 1038/22 г. по описа на РСТ е образувано по заявление на обявеното в несъстоятелност търговско дружество „Тузлушка гора“ ЕООД, ЕИК 125548831, гр.А, чрез синдика Д. Г., против Т. Г. Г. с ЕГН ***** от гр.В. и „Леско“ ЕООД, ЕИК:125550889 гр.Търговище, за издаване на заповед за изпълнение и изпълнителен лист по реда на чл. 417, т. 9 от ГПК - за суми по издаден акт за начет.

Със заповед № 488/16.08.22 г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК съдът е разпоредил длъжниците Т. Г. Г. и „Леско“ ЕООД, ЕИК:125550889 да заплатят солидарно на кредитора „Тузлушка гора“, ЕИК 125548831 (н) сумата от 23 838лв.-вреди по акт за начет, сумата 12 096.70 лв.- лихва за периода 31.10.13 – 29.10.18г., сумата 9 157.76 лв. – лихва за периода 30.10.18г-12.08.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано 15.08.22 г. до окончателното изплащане на задължението, допуснал е незабавно изпълнение, издал е изпълнителен лист за присъдените суми.

С обжалваното определение съдът е постановил заплащането от страна на длъжниците на държавна такса в размер на 901.84 лв., по съображения, че заявителят е търговско дружество в несъстоятелност, позовавайки се на разпоредбите на чл. 620, ал. 5 от ТЗ (очевидно грешно посочена в диспозитива като чл. 650, ал. 5 от ТЗ).

Основният спорен въпрос в случая е: приложима ли е разпоредбата на чл. 620, ал. 5 от ТЗ в заповедното производство, след като заявител е несъстоятелно дружество.

Съгласно разпоредбата на чл. 658, ал. 1, т. 1, 5, 7 и 8 от ТЗ, обявеното в несъстоятелност търговско дружество се представлява от синдика (т.1), който в изпълнение на своите правомощия/задължения издирва и уточнява имуществото на дружеството (т.5), завежда от негово име дела (т.7), събира паричните вземания на длъжника и внася полученото в особената банкова сметка (т.8).

Именно в изпълнение на така вменените му правомощия синдикът е депозирал заявление по реда и на осн.чл. 417, ал. 1, т. 9 от ГПК срещу настоящия жалбоподател и посоченото търговско дружество „Леско“ ООД за събиране на вземания на несъстоятелното дружество от ответниците, въз основа на посочения в заявлението акт за начет.

Дейността на синдика по събиране на вземанията е част от попълването на масата на несъстоятелността, която дейност, с оглед характера на производството по несъстоятелност, специалните норми на ТЗ, както и общите разпоредби на ГПК (съобразно препращащата норма на чл. 621 от ТЗ) и общите материално правни норми, при липсата на специални такива в част IV. Несъстоятелност от ТЗ, може да се осъществи било чрез предявяване на облигационни иски за събиране на вземанията по реда на общия исков процес, било по реда на заповедното производство (като предвидена принципно облекчена процедура, при липсата на възражения от длъжниците), било по реда на специалните отменителни иски по чл. 646-649 от ТЗ.

Независимо от вида на търсената и предприета защита във връзка събиране на паричните вземания на несъстоятелния търговец от страна на синдика, респ. на търговеца-длъжник, по отношение на тези производства е приложима специалната норма на чл. 620, ал. 5 от ТЗ. Независимо, че не са сред изброените в закона (чл. 646-649 ТЗ), „като действия за попълване масата на несъстоятелността, следва да се преценяват и всички останали предприети от синдика действия, имащи за цел възстановяване и съхраняване масата на несъстоятелността (аргумент и от разпоредбата на чл. 620, ал.5 предл. 1 и 2). Необходимото условие за това, обаче, е действието да е иницирано от синдика – без значение дали от негово собствено име, като орган на несъстоятелността, или от името на длъжника, като негов представител. Този извод произтича от самия термин „попълване масата на несъстоятелността“, тъй като „попълването“ предполага проява на активност от определено лице. Ето защо, следва да се приеме, че разпоредбата на чл. 620, ал. 5 ТЗ е приложима само по делата, които са образувани по иск на синдика, респ. на търговеца-длъжник, но не и по делата, по които длъжникът е ответник“. (определение № 301/22.03.2011 г. на ВКС по чтд 107/2011 г., ТК).

Макар да няма легална дефиниция на понятието „искове за попълване

масата на несъстоятелността“, трайна и непротиворечива е съдебната практика, че искиове могат да бъдат както отменителните искиове по чл. 647 ТЗ /арг. от чл. 649, ал.2 ТЗ/, така и искиове за обявяване нищожност на действия и сделки, целящи връщане на имущество в масата на несъстоятелността **или** преки искиове – за изпълнение на договор, за плащане на задължение и др., чиято цел е да се реализират вземанията на търговеца към трети лица и да се включат в имуществото на несъстоятелния длъжник. Законодателят не е направил разграничение относно способите, съществен е общия критерий – те да са насочени към попълване масата на несъстоятелността, от което би се увеличила и възможността за удовлетворяване на кредиторите, независимо от това дали резултатът настъпва чрез установителен или осъдителен иск за събиране на претендирано вземане (в този смисъл са и опр.№ 92/16.02.2017 г. по чтд №2413/2016г. на ВКС,ТК-I т.о.; опр.№ 266/10.03.2011 г. по ч.т.д. № 123/2011 г. на ВКС, ТК-II т.о., опр.№ 267/07.05.2009 г. по ч.т.д. № 139/2009 г. ВКС-ТК, II т.о., опр.№ 309/21.11.2008 г. по ч.т.дело № 312/2008 г. на ВКС-ТК, I т.о. и др.)

По спорния в настоящия случай въпрос, следва да се изходи и от целта на разпоредбата на чл. 620, ал. 5 ТЗ - насочена към реализирането на вземанията на несъстоятелния търговец с включването им в масата на несъстоятелността, което би я увеличило, а оттам – и възможността за попълно удовлетворяване на кредиторите, да бъде извършено по облекчен ред, без да се натоварва тя с разноси, които биха довели до намаляването ѝ. Именно поради това законодателят е освободил търговеца в несъстоятелност от задължението за предварително плащане на държавна такса. Встъпвайки в производството по несъстоятелност на длъжника-търговец, действайки първоначално наред с неговите органи, а впоследствие и вместо тях, синдикът е призван да защитава интересите както на самия длъжник, така и на неговите кредитори. Всички негови функции и правомощия са основани на идеята за консолидиране на цялото имущество на несъстоятелния длъжник в обща маса и осъществяване на универсално принудително изпълнение върху него с оглед възможно най-справедливо удовлетворяване на всичките му кредитори. В изпълнение на тези правомощия той е задължен не само да издирва и уточнява имуществото на длъжника, да завежда и води от негово име дела за събиране на паричните му вземания (опр. № .№ 92/16.02.2017 г. по чтд №2413/2016г. на ВКС,ТК-I т.о).

Заповедното производство е уредено като специално производство, при което, при наличието на възражение от длъжника в срока по чл. 414 ГПК, и предявен от заявителя-кредитор установителен иск(чл. 415, ал. 1, т.1 и 2) или осъдителен иск (по чл. 415, ал.1, т.3 ГПК), като съгласно разпоредбата на чл. 422, ал. 1 от ГПК **искът за съществуване на вземането се смята предявен от момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение**, когато е спазен срока по чл. 415, ал. 4 от ГПК. Цитираната норма, ведно с законодателната уредба на размера на д.такси в заповедното производство (чл. 415, ал. 4 ГПК вр. с чл. 12 от ТАРИФАТА за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс-ТДТССГПК) не оставя съмнение за приложимост на разпоредбата на чл. 620, ал. 5 от ГПК и в заповедното производството, когато заявителят е търговско дружество в несъстоятелност.

Съдът намира за неоснователни и останалите доводи в частната жалба. Без значение е обстоятелството, че на длъжника-жалбоподател в настоящото производство, не е връчен препис от заповедта по реда и на осн.чл. 418, ал. 5 от ГПК. Присъждането на дължимата д.такса по чл. 12 от ТДТССГПК не е обвързано с влизане на заповедта в сила, а с изхода на спора (чл. 620, ал. 5 вр. с чл. 649, ал. 6 от ТЗ)– държавната такса не се внася предварително, но при уважаване на иска държавната такса се събира от осъдената страна (ал.6, изр.2, предл.1).

Неоснователен е и доводът на жалбоподателя за приложимост на разпоредбата на чл. 658, ал. 1, т. 9 ТЗ, при изричната разпоредба на чл. 649, ал. 6, изр.второ, предл.второ от ТЗ: „ ако искът бъде отхвърлен държавните такси се събират от масата на несъстоятелността“.

Очевидно е, че става въпрос за техническа грешка в диспозитива, където е изписан чл. 650, ал.5, вместо чл. 620, ал. 5 Т (в мотивите).

Неоснователно е и възражението в жалбата относно не/приложимостта на чл. 77 от ГПК, при съобразяване с разпоредбата на чл. 649, ал. 6 от ТЗ.

Районният съд е достигнал до същия краен резултат, поради което и определението му е правилно и законосъобразно, обуславящо неоснователността на частната жалба.

За пълнота на изложението следва да се посочи, че макар по

облигационното задължение (по вземането) осъждането да е в условията на солидарност, то отговорността за разноските не е солидарна. Въпросът дали е налице солидарност /активна или пасивна/, е материалноправен въпрос по основателността на иска. Отговорността за разноски е облигационно правоотношение, уредено от процесуалния закон /чл. 78 от ГПК/, който не е предвидил солидарност на правно-задължените за съдебни разноски субекти (страната, получила неблагоприятно за нея решение) и решаването му не е обусловено от вида на материалното правоотношение, предмет на спора. Т.е. дължимата от всеки един от длъжниците държавна такса е в размер на по 450.92 лв. (901,84 лв. : 2) и това е съобразено от районния съд, след като не е постановено солидарно осъждане.

Водим от горното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ жалбата на Т. Г. Г., с ЕГН *****, с адрес в гр.В., ул.“Г.Р. Д“ 10, против Определение № 951/16.08.2022 г. на Районен съд Търговище - VII състав по ч.г.д. № 1038/2022 г., **като неоснователна.**

Определението не подлежи на обжалване - т.8 от ТР № 4/2013 от 18.06.2014 г. по тълк.дело № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____